شماره:	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ **دبیرستان ماندگار البرز** **پایه دوازدهم،رشته علوم انسانی** **امتحانات نوبت اول دی ماه ۱۴۰۳**	سوال درس: فلسفه تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/ ۱۲ زمان امتحان: **۹۰ دقیقه**	**نمره با عدد:** **نمره با حروف:**
دانش آموز گرامی ؛ به هیچ وجه نام و نام خانوادگی خود را در برگ سوال ننویسید.		نام دبیر: تعداد صفحه: ۲	امضاء دبیر

صورت سؤال: **بارم**

شماره	**تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد ؟**	**بارم**
۱	**الف) محمول در قضیه «مثلث شکل سه ضلعی است» عین مفهوم موضوع در این قضیه است .** **ب) به باور ابن سینا عقل در هنگام تولد یک استعداد است که باید تربیت شود تا رشدکند .** **ج) چهارمین مرحله عقل ، بالملکه است زیرا در این مرحله انسان بر دانسته های خود مسلط است .** **د) برهان فارابی در اثبات خدا ، مبتنی براصل محال بودن تسلسل علل نامتناهی است .** **ه)در نظر ابن سینا حرکت اشیاء به سوی خیر و کمال غیر مشروط است .** **و)اگر کسی به نفی ضرورت علی و معلولی باور داشته باشد، اتفاق در معنای دوم آن را پذیرفته است.** **ز) برخلاف بعضی از فیلسوفان اروپایی ، فیلسوفان مسلمان به امکان اثبات عقلانی خداوند باور داشتند.** **ح) در جهان اسلام ، کمترجریانی به مخالفت با عقل پرداخت بلکه مخالفت با عقل بیشتر به شکل محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل بود .**	**۲ نمره**
۲	**جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .** **الف) فیلسوفان ..... اصل سنخیت را یک اصل عقلی نمی دانند .** **ب) در نظر فیلسوفان مسلمان ، درک اصل علیت ، قبل از فهم اصل امتناع اجتماع نقیضین ، ..... است.** **ج) لوگوس از منظر هراکلیتوس ، هم به معنای ..... و هم ..... به کار رفته است .** **د) اگوست کنت معتقد بود که کار عقل فلسفی در تاسیس فلسفه کاملا ..... است و نگاه فیلسوفان ناظر بر واقعیت نبوده بلکه ساخته ..... است .**	**۲ نمره**
۳	**براساس نسبت‌های سه گانه بین موضوع ومحمول ، رابطه بین موضوع و محمول را مشخص کنید .** **رابطه وجوبی** — **مثال : .....** **رابطه : .....** — **ماشین زمان وجود دارد** **رابطه : .....** — **فلزات در دمای محیط جامد هستند.**	**۱/۵ نمره**
٤	**گزینه مناسب را انتخاب کنید .** **الف) رابطه «اتکا بین دو شی» ، جزء کدام یک از روابط زیر طبقه بندی می شود؟** **۱)بعد از وجود ۲)قبل از وجود** **ب) برهان ایمانوئل کانت در اثبات خدا در حیطه کدام یک از تقسیم بندی های ارسطویی درباب عقل قابل تحلیل است ؟** **۱)عقل عملی ۲)عقل نظری** **ج) درک قضایای بدیهی توسط کدام یک از مراتب عقل از نظر فیلسوفان مسلمان صورت می گیرد؟** **۱)عقل هیولانی ۲)عقل بالملکه** **د) دکارت به کدام یک از دلالت های مفهوم عقل باور نداشت؟** **۱)عقل به مثابه یک موجود متعالی ۲)عقل به مثابه دستگاه تفکر**	**۲ نمره**
	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید .	

شماره

megamedu.ir

۵	به هریک از عواملی که مستقل از دیگر علل ، درپدید آمدن یک معلول دخالت دارند، چه می گویند؟	۰/۵ نمره
٦	تقسیم بندی ارسطو از عقل بر چه اساسی و به چه صورت بوده است ؟	۰/۵ نمره
۷	مطابق تقسیم بندی ارسطویی ، تصویب قانون در کنگره جهت بسط عدالت ، به چه نوع عقلی باز می گردد ؟	۰/۵ نمره
۸	معنای لوگوس چیست ؟	۰/۵ نمره
۹	دلالت جسمانی بودن بر تمام موجودات مادی چگونه دلالتی است ؟ (بی نیاز از دلیل / نیازمند دلیل)	۰/۵ نمره
	به سوالات زیر پاسخ کامل دهید .	
۱۰	تفاوت حمل سه ضلعی بر مثلث ، با حمل قائم الزاویه بودن بر مثلث در ذیل کدام مبحث فلسفی قابل طرح است ؟	۱ نمره
۱۱	چرا علارغم باور داشتن هیوم به برهان نظم ، او همچنان رای دکارت در اثبات وجود خدا را پذیرفتنی نمی داند؟	۱نمره
۱۲	تفاوت رای هیوم با دیگر تجربه گرایان درباب اصل علیت در چه موضوعی بود؟	۱/۵ نمره
۱۳	استدلال ملاصدرا اثبات وجود خداوند چگونه است ؟ { نام برهان و مقدمات و نتیجه آن }	۱/۵ نمره
١٤	تفاوت کارکرد عقل در کسب معرفت و پذیرش اعتقادات و آئین گوناگون ، در نظر فیلسوفان مسلمان را شرح دهید .	۱نمره
۱۵	جایگاه عقل (به عنوان دستگاه تفکر) در دوره اول حاکمیت کلیسا در اروپا چگونه بود؟	۱ نمره
١٦	تقسیم بندی ابن سینا از واجب الوجود را بنویسید .	۱ نمره
۱۷	جلمه «هرموجودی علتی دارد» با «هر معلولی علتی دارد» در توضیح استواری یا نااستواری برهان های اثبات وجود خدا چه تفاوتی را رقم می زنند؟	۱ نمره
۱۸	مراحل رشد عقل به عنوان دستگاه تفکر را در بین فیلسوفان مسلمان نام ببرید .	۱ نمره

megamedu.ir

پاسخ نامه :

شماره		بارم
۱	**تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد ؟** **الف)صحیح** **ب) صحیح** **ج) غلط** **د) صحیح فارابی، علاوه بر قبول برهانهای ارسطو، برهانی بر وجود خدا ارائه میکند که مبتنی بر محال بودن تسلسل نامتناهی علت‌ها است .** **ه)غلط به نظر ابن سینا طبیعتِ هر شی آن را به سوی خیرو کمال مطلوبش سوق می دهد به شرط اینکه مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد .** **و) غلط** **ز) صحیح** **ح) صحیح**	**۲ نمره**
۲	**جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .** **الف) تجربه گرا (آمپریست)** **ب) محال (ناممکن)** **ج) یک وجود و حقیقت متعالی / نطق و سخن و کلمه .** **د) ذهنی – ذهن آنان**	**۲ نمره**
۳		**۱/۵ نمره**

رابطه وجوبی	رابطه : امکانی	رابطه : امکانی
مثال : اسب حیوان است **خدا وجود دارد**		

٤	**گزینه مناسب را انتخاب کنید .** **الف) ۱)بعد از وجود** **ب) - ۱)عقل عملی / کانت از استدلال اخلاقی برای اثبات خدا اثبات می کند که در حیطه افعال اختیاری انسان است و در حیطه عقل عملی مورد بررسی قرار می گیرد.** **ج) - ۲)عقل بالملکه** **د) - ۱)عقل به مثابه یک موجود متعالی**	**۲ نمره**
	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید .	
٥	**علت ناقصه**	**۵/ نمره**
٦	**براساس کاری که انجام می دهند . عقل عملی / عقل نظری**	**۵/ نمره**
۷	**عقل عملی**	**۵/ نمره**
۸	**لوگوس هم به معنای یک موجود متعالی است و هم به معنای نطق و سخن و کلمه**	**۵/ نمره**
۹	**بی نیاز از دلیل**	**۵/ نمره**
	به سوالات زیر پاسخ کامل دهید .	
۱۰	**در عبارت مثلث سه ضلعی است ، مثلث به وسیله سه ضلع بودن تعریف شده است ، یعنی سه ضلع داشتن از اجزای تعریف مثلث است و بیان کننده ذات و حقیقت مثلث است اما قائم الزاویه بودن مثلث ، جزء ذات مثلث نیست و نیاز به اثبات در مثلث دارد.**	**۱ نمره**
۱۱	**دیوید هیوم ادعا می کند که دلایل دکارت و سایر فیلسوفان پذیرفتنی نیست ، از نظر وی ، دلایلی که صرفا متکی بر عقل باشند مردودند(۵/ نمره). مهم ترین برهان فیلسوفان الهی ، برهان نظم است که از تجربه گرفته شده ، اما این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. (۵/ نمره)**	**۱نمره**
۱۲	**در میان فیلسوفان تجربه گرا ، دیوید هیوم ، نظر خاصی دارد. او با تجربه گرایان هم عقیده است که تنها راه شناخت واقعیات حس و تجربه است ، (۵/ نمره) اما می گوید رابطه ضروری میان علت و *معلول***	**۱/۵ نمره**

megamedu.ir

	یک موضوع حسی نیست(۰/۵ نمره) و آن را نمی توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد .(۰/۵ نمره)	
۱۳	امکان فقری – فقر وجودی ۱-به موجودات پیرامونمان که نگاه می کنیم، می بینیم که وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است . ۲-موجودات وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشند که آن موجود در ذات خود ، به غیر نیازی نداشته باشد . پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بی نیاز و غیر وابسته هستند .	۱/۵ نمره
۱٤	فیلسوفان مسلمان با این که اساس پذیرش هر اعتقاد و آیینی را استدلال عقلی می دانند(۰/۵نمره) ، راه کسب معرفت را به عقل منحصر نمی کنند بلکه حس و شهود را هم معتبر می شمارند.(۰/۵ نمره)	۱نمره
۱۵	در دوره اول حاکمیت کلیسا بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می پنداشتند . حتی برخی از بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می پنداشتند .	۱ نمره
۱٦	ابن سینا معتقد است که موجودات به واسطه علت درونی یا علتی بیرونی وجوبِ وجود خود را دریافت می کنند : یا واجب الوجود بالذات هستند یا واجب الوجود بالغیر	۱ نمره
۱۷	به گفته راسل اگر هرموجودی باید علتی داشته باشد ، آنگاه خدا نیز باید علت داشته باشد ، و اگر خدا بتواند بی علت باشد ، آنگاه جهان نیز می تواند بی علت پدید آید . درحالی که در جمله هر معلولی باید علتی داشته باشد، خدا و جود او از این قاعده کنار گذاشته می شود و علت داشتن فقط مختص معلول ها می شود .	۱نمره
۱۸	۱- عقل بالقوه (هیولایی) ۲- عقل بالملکه ۳-عقل بالفعل ٤-عقل بالمستفاد	۱نمره

شماره

megamedu.ir